

1907/1908

5

c. Kapitaal

Het aandeelen kapitaal is groot *f* 4.000.000. De obligatie-leeningen zijn te zamen groot *f* 5.000.000 rentende 4 %.

Van de laatste leening die geheel werd overgenomen door de Banque de Reports, de Fonds Publics et de Dépôts en het Comptoir de la Bourse, doch waarvan de obligatiën worden uitgegeven à fur et à mesure de gelden noodig zijn, is nog voor een waarde van *f* 475.000 onder onze berusting, berekend tegen den overeengekomen koers van uitgifte.

d. Reservefonds.

Het reservefonds is thans groot *f* 20.000.

e. Zorg voor Pensioen-Verzekering en Ondersteuning van het Personeel.

Ook dit jaar werd ten behoeve van het vaste personeel bij de Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen een pensioen-verzekering gesloten.

De Maatschappij heeft daaraan over dit boekjaar bijgedragen *f* 6816.86½. Het personeel stortte 2 % van hun salaris

De boeten, fooien alsmede de gebruikelijke 1 % korting op alle rekeningen, worden besteed tot uitbetaling van ziekingelden, het verlenen van geneeskundige behandeling, verstrekken van winterprovisie aan het personeel. De Maatschappij betaalt hetgeen voor deze doeleinden meer wordt vereischt dan door bovenstaande ontvangsten wordt gedekt.

Als bijdrage werd door haar *f* 7797.03½ op de winst en verliesrekening gebracht.

Bijlage I geeft omtrent deze rekeningen uitvoeriger gegevens.

f. Aanleg, Verbouwing en in Exploitatie brengen van nieuwe Lijnen.

Bij den aanleg van lijn 7 moest op twee plaatsen enkel spoor worden gemaakt, omdat de plaatselijke toestand het leggen van dubbel spoor niet gedoogde, namelijk bij de teekenschool te Delfshaven, die bij de verbreding van dien weg niet mocht worden

afgebroken, voordat de nieuwe school gereed was, en op den Westzeedijk tusschen Haverstraat en Schooneberger weg. In den dienst vooral in den winter bij mistig weêr, wer daarvan dikwijls last ondervonden.

In den loop van dit boekjaar werd genoemde teekenschool afgebroken en ko tot spoorverdubbeling ter plaatse worden overgegaan, terwijl door het tot standkomen van den Ruigenplaatweg een betere verbindingsweg wordt verkregen en het nauwe gedeelt van den Westzeedijk bovengenoemd kan worden verlaten. Bij de sluiting van het boekjaar waren daartoe de spoorstaven in den Ruigenplaatweg grootendeels gelegd en ofschoon dit feitelijk eerst in het volgend verslag behoort te worden vermeld, kan worden medegedeeld dat lijn 7 in den aanvang van het boekjaar 1908/1909 van den Westzeedijk naar de Ruigenplaatweg is verlegd. Dit laatste werk werd uitgevoerd krachtens het bepaalde in Art. 12 van de concessie.

Voorts hadden enkele kleine wijzigingen in de sporen op den Nieuwen Binnenweg plaats na de voltooiing van de nieuwe remise aan den Schoonebergerweg, waardoor deze remise ook een toegang aan de achterzijde verkreeg.

De kruisingen met de sporen van de Staatsspoorwegen naar de Handelsterrein op Feijenoord en de twee kruisingen met den Spoorweg Rotterdam-Spijkenisse werden tot stand gebracht, zoodat lijn 9 Wilhelminakade-Vlaskade (in de concessie-voorwaarden wordt gesproken van Wilhelminakade-Griendbrug. De Griendbrug bestaat echter niet meer, zoodat ook de benaming is gewijzigd) voor den in Art. 3 van de concessie-voorwaarden al uiterste termijn bepaalden datum, kon worden in dienst gesteld.

Met de Gemeente Schiedam werden onderhandelingen gevoerd om in den zeer gebrekkigen toestand aan het eindpunt aldaar, waarover door het publiek reeds herhaaldelijk en niet ten onrechte was geklaagd, verbetering te brengen.

Deze onderhandelingen voerden tot een overeenkomst, waarbij is bepaald dat door de Gemeente met een geldelijke bijdrage onzerzijds diverse werken zullen worden uitgevoerd, die ons de mogelijkheid verschaffen een lus te maken en een behoorlijk wachtlocaaltje te bouwen.

Van de overige autoriteiten ontvingen wij bereids de voor deze wijzigingen noodig vergunningen. Met de werkzaamheden kan echter eerst in het nieuwe boekjaar worden aangevangen.

g. Weg en Kunstwerken.

De lijnen op 30 Juni in exploitatie en hunne lengten zijn opgenomen in de hiernavolgenden staat (Lijn 7 is daarin opgenomen zooals zij na de verlegging naar de Ruigenplaatweg is geworden).

TRAMLIJNEN in Exploitatie op 30 Juni 1907.

OMSCHRIJVING DER LIJNEN.	LENGTE IN METERS.				AANMERKINGEN.
	Enkel spoor.	Dubbel spoor	Totale lengte.	Exploit. lengte.	
ELECTRISCHE TRACTIE.					
Honingerdijk—Park	172	5 08	10188	5180	
Prinsenhoofd—Centraal Station .	—	2974	5948	3490	wordt 516 M. geëxploit. over lijn 1.
Bergweg—Boompjes	163	4086	8335	4267	wordt 18 M. geëxploit. over lijn 2.
Oude Hoofdplein—Willemsplein	17	4195	8407	5220	wordt 1008 M. geëxploit. over lijn 1 en 2.
Middellandstraat—Oudedijk . .	102	4425	8952	6310	wordt 1783 M. geëxploit. over lijn 1, 2, 3 en 4.
Boompjes—Hoevestraat	180	1368	2916	3504	wordt 1956 M. geëxploit. over lijn 2, 3 en 4.
Beursplein—Delfshaven (ceintuur)	54	6 54	12162	7580	wordt 1473 M. geëxploit. over lijn 1, 2 en 4.
Rotterdam—Schiedam	84	3767	7618	7329	wordt 3478 M. geëxploit. over lijn 1, 2, 4 en 7.
Wilhelminakade—Vlaskade . . .	3716	527	4770	4243	
PAARDENTRACTIE.					
Rotterdam—Overschie	4181	52	4285	4931	wordt 698 M. geëxploit. over lijn 6.
TOTAAL	8669	32456	73581	52054	

De slechte bodem en het zware verkeer over de lijnen zijn oorzaak dat voortdurend veel onderhoudswerk moet worden verricht.

Enkele bogen van de gemeenschappelijke baanvakken met een zeer druk verkeer moesten reeds worden vernieuwd o.a. de bogen op de Leuvehaven bij de Vischmarkt en de Witte Leeuwensteeg en die bij het Postkantoor, terwijl ook eenige kruisstukken vernieuwing vereischten.

De bogen werden door eigen personeel vervaardigd met de daarvoor aangeschafte buigmachine.

Kruisstukken werden in eigen werkplaatsen aangemaakt.

De kosten van onderhoud met inbegrip van de kosten van bestrating door de Gemeente uitgevoerd bedroegen *f* 70319.31½

n. Gebouwen en roerende eigendommen.

De nieuwe remise, die ter vervanging van de oude gebouwen van stoom- en paardentram aan den Nieuwen Binnenweg moest worden gebouwd kwam geheel gereed en werd in gebruik gesteld. Ze vormt met de remise aan den Schoonebergerweg een geheel en voldoet zeer.

Met het inrichten van de oude paardenstallen in de Isaïc Hubertstraat tot locaaltjes, die voor den tegenwoordigen dienst geschikt zijn, werd voortgegaan.

De nieuwe remise in Charlois vertoonde eenige ernstige scheuren, die voorziening vereischten.

In den voet van den zijmuur werden daarom doorgaande zware ijzeren binten aangebracht, zoodat de zakking gelijkmatig moet geschieden, terwijl het voorgedeelte, dat opgetrokken en daarom zwaarder beheid was, geheel van het achter gedeelte is los gemaakt, zoodat de beide deelen onafhankelijk van elkander kunnen zetten. De geregeld voortgezette waarnemingen doen ons de hoop koesteren, dat wij het kwaad hiermede hebben overwonnen. Sedert toch werd geen vergrooting der scheuren geconstateerd.

Met het plaatsen van een 8 tal abris ten behoeve van het publiek op de drukke punten waar meerdere lijnen samenkomen, werd een aanvang gemaakt. Voor het winter seizoen zullen deze zijn geplaatst.

De gebouwen verkeerden overigens in goeden toestand. De kosten van onderhoud bedroegen f 6593.60.

i. Wagenpark.

Het wagenpark werd uitgebreid met 25 motorrijtuigen geleverd door de fabriek van ALLAN & Co. te Rotterdam. De elektrische uitrusting dier wagens werd geleverd door de Ateliers de Constructions Electriques te Charleroi, de montage daarvan had in eigen beheer plaats.

Deze wagens werden in dienst gesteld op lijn 7 en voldoen zeer goed.

In eigen werkplaats werden een 9 tal oude paardentramwagens ingericht voor zoutwagens voor den sneeuwdienst en daarvoor van nieuw onderstel voorzien.

Voorts werden eenigen werkwagens vervaardigd o.a. een montagewagen op spoorwielen om ook dan als de bestrating is opgebroken en de gewone montagewagens niet te gebruiken zijn, werkzaamheden aan de bovenleiding te kunnen verrichten

Een volledige staat van al het rollend materieel volgt hieronder.

Voor de electrische tram.	{	10 motorrijtuigen	à 36 plaatsen =	360 plaatsen.	
		10 "	" 35 "	= 350 "	
		131 "	" 33 "	= 4323 "	
		(met gesloten balcon)			
		50 gesloten bijwagens	à 29 plaatsen =	1450 "	
Voor de paardentram naar Overschie.	{	10 open "	" 34 "	= 340 "	
		30 " "	" 41 "	= 1230 "	
		3 gesloten rijtuigen	" 28 "	= 84 "	
		2 open rijtuigen	" 36 "	= 72 "	
		2 tramomnibussen	" 20 "	= 40 "	
Totaal 248 rijtuigen		met 8549 plaatsen.			

9 zoutwagens.	1 mestwagen.
2 pekelwagens.	1 fouragewagen.
3 rijtuigen.	2 wagens (trommeldienst)
1 dogcar.	2 karren.
5 traverswagens.	2 handstroomkarren.
4 montagewagens (waarvan 1 op spoorwielen).	8 handkarren.
3 sleeperswagens.	1 transportabele gietoven.
2 mallejans (transport rails).	1 handkar met transportabele motor.
	1 meetwagen (bovenleiding).

De kosten van onderhoud der tramrijtuigen met inbegrip der kosten van dagelijksche revisie en reiniging bedragen *f* 118.931.41.

Nagenoeg alle wagens gelijktijdig in dienst gesteld zijnde, vroegen tegelijk vernieuwing der bandages. Een 480 nieuwe banden werden omgelegd, waarbij voor de helft Engelsche bandages van JOHN BAKER, voor de helft Belgische (Marque Le Lion) van de ACIÉRIES d'ANGLEUR werden gebruikt, om na te gaan welke op den duur het best voldoen en het voordeeligt zijn.

k. Trekkraft.

Behalve de lijn Rotterdam—Overschie, waar paardentractie bestaat, worden alle lijnen electrisch geëxploiteerd.

Paarden worden behalve voor de paardentractie op die lijn, gebruikt voor de montage-wagens, transport- en andere dienstwagens. Hiervoor zijn totaal 23 paarden aanwezig die te zamen voor *f* 2300.— op de balans voorkomen.